

FÓRMULES ESPECIALS PER A LACTANTS

Aquestes fórmules serveixen per alimentar lactants que pateixen malaltia, per tant han de ser prescrites únicament per pediatres que controlaran el creixement del nen, la tolerància a la fórmula i la durada del tractament.

- **Fórmules sense lactosa**

La seva composició és similar a les fórmules d'inici tret que la lactosa ha estat substituïda per un altre hidrat de carboni, fonamentalment per dextrinomaltsa.

S'utilitzen amb freqüència en el tractament de la gastroenteritis aguda amb sospita de deficiència transitòria de lactosa.

Tot i això, s'ha demostrat que l'eliminació de la lactosa en gastroenteritis agudes és innecessària en la majoria dels casos ja que la intolerància secundària a la lactosa és molt infreqüent, per altra banda si la diarrea empitjora amb la introducció de la fórmula normal s'ha de determinar el pH i cossos reductors en femta o realitzar la prova d'hidrogen espirat després d'una sobrecàrrega amb la fórmula. Si es confirma la intolerància s'ha d'administrar una fórmula lliure o pobra en lactosa.

Els pacients de major risc són els lactants menors de 6 mesos amb malnutrició i/o deshidratació greu.

En els nens alimentats amb lactància materna no serà necessari en cap cas retirar la lactància materna per introduir qualsevol fórmula.

- **Fórmules antiregurgitació**

La regurgitació és un fenomen freqüent i benigne que es resol de forma espontània en 12-18 mesos tot i que pot ser la primera manifestació de la malaltia per reflux gastroesofàgic (a part de la regurgitació, es manifesta pel rebuig de l'aliment, mala corba ponderal, anèmia, símptomes respiratoris, entre d'altres.)

El tractament consisteix en fer més espès l'aliment i aquestes fórmules porten l'espessidor incorporat (farina de llavor de garrofer, midó de moresc o d'arròs) augmentant la viscositat.

El problema d'aquests preparats és el seu predomini de caseïna que afavoreix el buidat gàstric disminuint així la biodisponibilitat de calci, zinc, ferro, entre d'altres. Aquestes llets han de ser prescrites únicament per pediatres.

En cas d'utilitzar-les s'ha de controlar el lactant ja que poden emmascarar un reflux gastroesofàgic potencialment patològic que provoqui malaltia per reflux, on el tractament no es cenyeix, de forma exclusiva, al dietètic.

- **Fórmules de soja**

Tot i que en principi la llet de soja pot ser adequada per alimentar a un lactant, no s'hauria d'utilitzar si no hi ha una clara indicació mèdica.

En qualsevol cas no és recomana utilitzar llet de soja en lactants menors de 6 mesos pel seu escàs valor nutricional.

Les indicacions són:

- Lactants amb al·lèrgia IgE nascuts a terme.
- Fills de pares vegetarians que volen pel seu fill una dieta exempta de proteïnes animals.
- Dieta exempta de lactosa i galactosa.

No està indicada en:

- El tractament d'enteropaties sensibles a la llet de vaca ni altres símptomes digestius induïts per la llet de vaca no mediatitzades per la IgE.
- Com a tractament del còlic del lactant.
- Com a prevenció de malalties atòpiques en nens d'alt risc al·lèrgic.
- Recent nascut preterme.
- Nens amb insuficiència renal.

Fórmules disponibles:

- Asoy (Nestlé)
- Blemil Plus 1 i 2 soja (Ordesa).
- Isomil (Abbott).
- Miltina S (Milte).
- Nutribén soja SMA (Alter).
- Nutrisoja (Nutricia).
- Prosobee (Mead Johnson).
- Som 1, Som 2 (Milupa).
- Velactín (Novartis).

- **Fórmules hidrolitzades:** Actualment n'hi ha tres tipus:

1. **Dietes semi elementals.**

En aquestes, a més de la modificació en les proteïnes, també s'ha substituït la lactosa per dextrinomaltoosa o polímers de glucosa i els lípids han estat modificats, afegint MCT.

Indicacions:

- Hipersensibilitat a proteïnes de la llet de vaca, amb clínica digestiva.
- Còlic del lactant.
- Malabsorció de greixos (insuficiència pancreàtica, limfangiectàsia intestinal, colèstasi crònica).
- Alteracions de l'absorció intestinal (budell curt, malabsorció o diarrea greu del lactant).

Fórmules disponibles:

- Alfaré (Nestlé).
- Blemil Plus FH (Ordesa).
- Damira (Sandoz).
- Niedo Plus (Abbott).
- Peptinaut Junior (Nutricia).
- Pregestimil (Mead-Johnson).

2. **Fórmules extensivament hidrolitzades.**

Es tracta de llets amb modificació del component proteic de la mateixa (hidròlisi).

Indicacions:

- Al·lèrgia i intolerància a la IgE amb funció digestiva normal.
 - Com a tractament de prova en el còlic del lactant sever.
 - Prevenció primària de l'al·lèrgia a proteïnes de la llet de vaca, en pacients seleccionats.
- NOTA: S'han d'utilitzar amb cautela ja que la lactosa podria contenir proteïnes làctiques.

Fórmules disponibles:

- Almirón Pepti (Nutricia).*
- Nutramigen 1 (Mead Johnson).
- Nutramigen 2 (Mead Johnson).
- Nutribén hidrolitzada (Alter).
- Pregomin (Milupa).
- Modar Mix (Sandoz).*

La lactosa present a les fórmules * podria contenir proteïnes làctiques.

3. **Fórmules parcialment hidrolitzades.**

- **Dietes elementals**

Preparats sintètics amb proteïnes en forma d'aminoàcids, lípids preferentment en forma de MCT i hidrats de carboni com els polímers de glucosa.

Indicacions:

- Intolerància múltiple alimentària: al·lèrgia i intolerància a les proteïnes de la llet de vaca.
- Fracàs terapèutic amb fórmules hidrolitzades.
- Alteracions greus del tracte gastrointestinal, com la malaltia inflamatòria intestinal, budell curt, malabsorció, diarrea greu del lactant, enteritis post radiació, reflux gastroesofàgic resistent a teràpia.
- Pas de nutrició parenteral a enteral en alteracions intestinals greus.
- Malalties amb malabsorció de greixos (insuficiència pancreàtica, limfangiectàsia intestinal, colèstasi crònica).
- Qualsevol quadre que no millori amb fórmules semi elementals.

Fórmules disponibles:

- Damira elemental (Vivonex pediàtric) (Novartis)
- Neocate (SHS)
- Neocate Advance (SHS). Nens de més d'un any Nutri 2000 pediàtric (Nutricia)